

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СВИНАРСТВА І АПВ НААН
ПОЛТАВСЬКИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ КРИЧЕВСЬКОГО
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО
ШВЕДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК
УНІВЕРСИТЕТ МИКОЛАЯ КОПЕРНИКА

**«Актуальні питання фізіології продуктивності
сільськогосподарських тварин»**

**Міжнародна науково-практична конференція
присвячена 125-річчю від дня народження
академіка Олексія Володимировича Квасницького**

24,25 лютого 2025 року

м. Полтава

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СВИНАРСТВА І АПВ НААН
ПОЛТАВСЬКИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ КРИЧЕВСЬКОГО
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА УНІВЕРСАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО
ШВЕДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК
УНІВЕРСИТЕТ МИКОЛАЯ КОПЕРНИКА

**«Актуальні питання фізіології продуктивності
сільськогосподарських тварин»**

**Матеріали міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 125-річчю від дня народження
академіка Олексія Володимировича Квасницького**

24-25 лютого 2025 року

м. Полтава

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету Технологій тваринництва та продовольства Полтавського державного аграрного університету (протокол № 8 від 19.03.2025 р.)

УДК 636:591.1

А 43

Редакційна колегія:

Олександр ГАЛИЧ – ректор Полтавського державного аграрного університету, кандидат економічних наук, професор – голова оргкомітету;

Анатолій ШОСТЯ – проректор з науково–педагогічної, наукової роботи Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник – співголова оргкомітету

Марія ІЛЬЧЕНКО – доцент кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, старший дослідник – відповідальний секретар.

Світлана УСЕНКО – декан факультету технологій тваринництва та продовольства Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

Олександр ЦЕРЕНЮК – директор Інституту свинарства і агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Олександр СУПРУНЕНКО – директор Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського, кандидат історичних наук;

Олена ШИЯН – завідувачка науково – дослідного експозиційного відділу природи Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського;

Алла ПАВЛЕНКО – завідувачка відділу документів із технічних та природничих наук Полтавської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Івана Котляревського;

Віктор САМОРОДОВ – доцент кафедри захисту рослин навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології Полтавського державного аграрного університету;

Віктор СЛИНЬКО – професор кафедри технологій виробництва продукції тваринництва Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Олена МИРОНЕНКО - доцент кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Альона СЯБРО – старший викладач кафедри технології виробництва продукції тваринництва Полтавського державного аграрного університету, доктор філософії;

Іван ЖЕЛІЗНЯК – завідувач навчально-наукової лабораторії біотехнології відтворення сільськогосподарських тварин імені академіка В.Ф. Коваленка кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О. В. Квасницького Полтавського державного аграрного університету.

Галія ЗАМАРАЦЬКА – асоційована професорка Шведського університету сільськогосподарських наук (м. Уппсала), фахівчиня із зовнішнього співробітництва з питань якості продуктів харчування, координаторка дослідницьких шкіл «Фокус на продуктах харчування і біоматеріалах» і «LiFT» («Технології майбутнього для виробництва продуктів харчування»), почесна професорка Полтавського державного аграрного університету

Клаус–Петер БРЮССОВ – професор, габілітований доктор, почесний доктор університету Миколая Коперника

До збірника матеріалів міжнародної науково-практичної конференції ввійшли результати досліджень щодо актуальних проблем фізіології тварин. Матеріали надруковані в авторській редакції.

Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

Міжнародна науково-практична конференція присвячена 125-річчю від дня народження академіка Олексія Володимировича Квасницького «Актуальні питання фізіології продуктивності сільськогосподарських тварин»: міжнародної науково-практичної конференції, 24-25 лютого 2025 р. Полтава : ПДАУ, 2025. 140 с.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	9
Самородов В. М., Кигим С. Л., Шиян О. О. ТВОРЧІ ПОРОГИ АКАДЕМІКА О. В. КВАСНИЦЬКОГО (1900 - 1989) НА ТЛІ ЙОГО БІОГРАФІЇ	10
Церенюк О.М., Кунець В.В., Міненко Г.В. Боржак Т.М. РАРИТЕТНІ НАУКОВІ ДЖЕРЕЛА 30-ТИХ РОКІВ ХХ СТ. З ТВОРЧОЇ СПАДЩИНИ О. В. КВАСНИЦЬКОГО У СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ОБІГУ	14
Шиян О. О., Кигим С. Л. МЕМОРІЇ АКАДЕМІКА О. В. КВАСНИЦЬКОГО (1900-1989) У ЗІБРАННІ ПОЛТАВСЬКОГО КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ ІМЕНІ ВАСИЛЯ КРИЧЕВСЬКОГО.....	17
Адміна Н. Г., Адмін О. Є. ЗАПЛІДНЮВАНІСТЬ КОРИВ-ПЕРВІСТОК У РІЗНІ СЕЗОНИ РОКУ	20
Андрущенко А.В. ЖИРНІСТЬ МОЛОКА КОРИВ	22
Бойчук Б.І., Грищук І.А., Карповський В.І. ВПЛИВ АВТОНОМНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ НА ВМІСТ ЛІПОПРОТЕЇДІВ У КРОВІ КІЗ.....	24
Ващенко П.А., Городничий В.А., Степаненко С.О. ТЕПЛОВИЙ СТРЕС У МОЛОЧНОМУ СКОТАРСТВІ: НАСЛІДКИ ТА ШЛЯХИ МІНІМІЗАЦІЇ	26
Войтенко С.Л., Сидоренко О.В. ДО ПИТАННЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ГЕНОФОНДУ СВИНЕЙ	28
Гащук В.Я., Мазур Н.П., Бойко А.О. ЦИФРОВІ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ ЗДОРОВ'Я КОРИВ	31
Гужвинська С.О., Ващик Є.В., Кошелєв В.В. МІКРОФЛОРА СЕКРЕТУ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ ПРИ РІЗНИХ ФОРМАХ МАСТИТУ У КОРИВ.....	33
Данчук В.О., Карповський В.І. ВПЛИВ НАНОСПОЛУК МАГНІЮ НА ПОКАЗНИКИ ОБМІНУ БІЛКА У СВИНОМАТОК.....	35
Зелінка М.П., Федорович Є.І., Мазур Н.П. ГЕМАТОЛОГІЧНИЙ ПРОФІЛЬ КРОВІ КОРИВ ПОРОДИ ЛІМУЗИН РІЗНОЇ СЕЛЕКЦІЇ	37
Зінов'єв С. Г., Кольчик О. В., Акімов О. В. ЗАСВОЄННЯ ПОЖИВНИХ РЕЧОВИН КОРМУ СВИНЯМИ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ЇХ СТАТІ.....	39
Зінов'єв С.Г., Курман А.Ф., Сініцин О.С. ФІТОДЕЗІНФЕКТ НА ОСНОВІ <i>JUGLANS REGIA</i> В ОРГАНІЧНОМУ СВИНАРСТВІ	43
Іваницький І.Т., Шаран М.М. ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ ЕЯКУЛЯТІВ КНУРІВ ПІСЛЯ ЗГОДОВУВАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ ДОБАВКИ ЗА УМОВ ТЕПЛООВОГО СТРЕСУ	47

Ільченко М.О., Шаферівський Б.С., Кузьменко Л.М. БІОХІМІЧНИЙ СКЛАД СПЕРМИ ТА ЇЇ ПЛАЗМИ У КНУРІВ ТА ЇХ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ..	49
Ільчишина М.М., Грищук І.А., Карповський В.І. ВПЛИВ АВТОНОМНОЇ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ НА ПОКАЗНИКИ ОМЕГА-3 І ОМЕГА-6 ЖИРНИХ КИСЛОТ У МОЛОЦІ КОРОВИ	51
Калічак Є. В., Брошков М. М. БІОХІМІЧНІ ПАРАМЕТРИ СИРОВАТКИ КРОВІ СОБАК З НЕОПЛАЗІЄЮ	53
Караванський М. О., Брошков М.М. АДАПТИВНИЙ ВПЛИВ РЕЧОВИН ГУМІНОВОЇ ПРИРОДИ НА ОРГАНІЗМ ТЕЛЯТ В РАННІЙ НЕОНАТАЛЬНИЙ ПЕРІОД	56
Карбан Ю. В. ОСОБЛИВОСТІ ЛАКТАЦІЇ ТА ЯКІСТЬ МОЛОКА КІЗ РІЗНИХ ПОРІД.....	58
Коваленко Л.В., Коренева Ю.М., Палій А.П. ВИЗНАЧЕННЯ ЕМБРІОТОКСИЧНОСТІ ДЕЗІНФІКУЮЧИХ ПРЕПАРАТІВ НА ОСНОВІ БІНАРНИХ НАНОЧАСТИНОК АРГЕНТУМУ, МІДІ ТА ЦИНКУ НА БІЛИХ ЩУРАХ.....	60
Климась А.Р. ПОШИРЕННЯ ТА СИМПТОМИ ХВОРОБ ПАЛЬЦІВ У КОРІВ	62
Ковальчук О. О., Томчук В. А., Греля Р.В., Химинець П.С. СТАН АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ СВИНЕЙ ЗА ДІЇ НАНОСПОЛУК МЕТАЛІВ.....	65
Козак А. Б., Халак В. І., Бордун О. М. ОЗНАКИ ВЛАСНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ РЕМОНТНИХ СВИНОК ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ ФРАНЦУЗЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ, ЇХ МІНЛИВІСТЬ ТА КОРЕЛЯЦІЙНИЙ АНАЛІЗ	67
Кравченко О.І. ФІЗІОЛОГІЧНІ ТА ПРОДУКТИВНІ ЗМІНИ У КІЗ В УМОВАХ ВОДНОГО СТРЕСУ	70
Кульбако О.В., Журенок О.В., Грищук І.А. ВПЛИВ ВЕГЕТАТИВНОЇ РЕГУЛЯЦІЇ НА ВМІСТ ФОСФОРУ І КАЛЬЦІЮ В ОРГАНІЗМІ КУРЕЙ-НЕСУЧОК.....	72
Лобченко С.Ф., Біндюг О.А., Боржак Т.М., Ільченко М.О. ВПЛИВ СПЕРМИ КНУРІВ, ЩО ОСЦИЛЬОВАНА З АМПЛІТУДОЮ В 0,5 ТА 1,0 °С НА ПОКАЗНИКИ ВІДТВОРЮВАЛЬНОЇ ЗДАТНОСТІ СВИНОМАТОК	74
Марченко В. А., Ткачов А. В., Петраш В. С. ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ПРОДУКЦІЇ СКОТАРСТВА	77

Матіюк В. В., Сасенко А. М., Пека М. Ю. ВПЛИВ ПОЛІМОРФІЗМІВ У ГЕНАХ ЕСТРОГЕНОВОГО ТА ПРОЛАКТИНОВОГО РЕЦЕПТОРІВ НА ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК МИРГОРОДСЬКОЇ, ПОЛТАВСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ТА УЕЛЬСЬКОЇ ПОРИД	78
Мироненко О.І., Фесенко О.Г., Панасова Т.Г. ВПЛИВ КОМПЛЕКСНОЇ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ НА ТРАВЛЕННЯ СВИНЕЙ	81
Ніколенко І.В., Данчук О.В. ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ ЗА УМОВ ВПРОВАДЖЕННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПРИ РІЗНИХ КЛІМАТИЧНИХ УМОВАХ.....	83
Панасова Т.Г., Мироненко О.І. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ ЕМБРІОНІВ У КОНЬАРСТВІ	85
Петраш В.В., Прусова Г.В. Ткачова І.В. ВПЛИВ ТЕМПЕРАТУРИ ПОВІТРЯ НА МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ.....	88
Петулько П.В. ВПЛИВ ЗГОДОВУВАННЯ ГІДРОПОННОЇ ЗЕЛЕНІ НА ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА	90
Поліщук А. А., Шостя А.М., Желізняк І.М. ПРОЦЕСИ ТРАВЛЕННЯ У СВИНЕЙ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ЯКОСТІ ПРОТЕЇНА НАСІННЯ СОЇ.....	92
Португейс О.О. ТИТР АНТИТІЛ ПРОТИ ВІРУСУ СОБАЧОЇ ЧУМИ ТА ТОКСОПЛАЗМОЗУ У СИРОВАТЦІ КРОВІ СОБАК З ЕПІЛЕПСІЄЮ.....	96
Рівіс Й. Ф., Постоєнко В. О., Стадницька О. І., Безалтична О. О. КОЕФІЦІЄНТИ ПЕРЕХОДУ ТА ВМІСТ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ І ЖИРНИХ КИСЛОТ У БДЖОЛИНИХ СТІЛЬНИКАХ У РІЗНИХ ЗОНАХ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ	98
Сарнавська І.В., Маховий А.Г., Брик Р.О., Самовик А.С. ВПЛИВ ЦИНКУ У ФОРМІ НАНОАКВАХЕЛАТУ НА ВІДТВОРЮВАЛЬНУ ЗДАТНІСТЬ КНУРІВ-ПЛІДНИКІВ	102
Сарнавська І.В., Шостя А.М., Маховий О.Г., Шпирна І.Г. РОЛЬ ВІТАМІНІВ АНТИОКСИДАНТНОЇ ДІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ВІДТВОРНОЇ ЗДАТНОСТІ СВИНОМАТОК.....	104
Сябро А.С., Слинко В.Г., Березницький В.І. РОЛЬ ПРООКСИДАНТНО-АНТИОКСИДАНТНОГО ГОМЕОСТАЗУ У ПРОТІКАННІ СПЕРМАТОГЕНЕЗУ	106
Ткачова І.В., Лютих С.В., Чехічин А.В. ЕТАПИ ТА ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РИСИСТОЇ ПОРОДИ КОНЕЙ.....	109
Усенко С.О., Шостя А.М. ЗМІНА ПРООКСИДАНТНО-АНТИОКСИДАНТНОГО ГОМЕОСТАЗУ У КНУРІВ-ПЛІДНИКІВ ПРИ ЗГОДОВУВАННІ НАНОАКВАХЕЛАТІВ.....	111

Федак В. Д., Полуліх М. І., Стадницька О. І., Терпай В. П., Китаєва А. П. Безалтична О. О. КІЛЬКІСНІ І ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ МОЛОКА КОРИВ-ПЕРВІСТОК БУРОЇ КАРПАТСЬКОЇ ПОРОДИ РІЗНОГО ТИПУ КОНСТИТУЦІЇ.....	114
Фролова Г.О., Ткачова І.В. РІВЕНЬ МІНЛИВОСТІ ОЗНАК КОНЕЙ ОРЛОВСЬКОЇ РИСИСТОЇ ПОРОДИ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПОПУЛЯЦІЇ.....	116
Халак В. І., Волощук В. М., Церенюк О. М., Засуха Л. В. ПОКАЗНИКИ БІЛКОВОГО ОБМІНУ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОДУКТИВНІСТЮ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ УГОРСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ	119
Чілік М.І. ГЕМАТОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ У СЕРОПОЗИТИВНИХ ТА СЕРОНЕГАТИВНИХ НА ТОКСОПЛАЗМОЗ КОТІВ З АТОПІЧНИМИ ДЕРМАТИТАМИ	122
Bevz N. L., Lykhach V. Y. PRODUCTIVE TRAITS OF SOWS WITH THE USE OF FEED ADDITIVE «IMUNOCHASNYK»	124
Brüssow K.-P., Vernunft A., Rátky J., Jaskowski J.M. SINGLE FIXED-TIME LAPAROSCOPIC INTRAUTERINE INSEMINATION AS A TOOL TO OBTAIN LOW-DIVERSITY PORCINE EMBRYOS	126
Chentsov M. M., Lykhach A. V. INTEREST OF PIGS IN GROWING UP TO ENRICHMENT OBJECTS	127
Khavin O.V., Redko V.I., Bobrytska O.M. HEART RATE VARIABILITY IN DOGS WITH DIFFERENT AUTONOMIC STATUS	129
Pastukhova T.A., Fisenko S.A. HEMATOLOGICAL BLOOD INDICES OF CHAROLAIS HEIFERS OF DIFFERENT GENOTYPES	131
Shablia V. P., Syromiatnykov Y. M., Shablia P. V. USING PIG MANURE HYDROWASH AS A LIQUID COMPONENT IN OBTAINING HUMIC ACID FROM ORGANIC WASTE.....	133
Shelevach A.V. NITROGEN EXCHANGE IN THE RUMEN OF BULLS WHEN FEEDING DIFFERENT FORMS OF FIBER-CONTAINING FORAGE.....	135
Yaroschuk D.A., Lykhach A.V. FATTENING TRAITS OF PIGS DEPENDING ON ACTIVITY CLASS.....	137

2. Grechkina, V., Lebedev, S., Frolov, A., Petrusha, Y., & Silin, D. (2023). Redistribution of chemical elements in the body of laying hens in different periods of ontogenesis. In AIP Conference Proceedings. 2023. Vol. 3011, no. 1. <https://doi.org/10.1063/5.0161178> .

3. Sinclair-Black, M., Garcia, R. A., & Ellestad, L. E. (2023). Physiological regulation of calcium and phosphorus utilization in laying hens. *Frontiers in Physiology*. 2023. Vol. 14. <https://doi.org/10.3389/fphys.2023.1112499> .

4. Studenok, A.A., Shnurenko, E.O., Karpovskiy, V.I., Zhurenko, O.V., Kryvoruchko, D.I., Gutyj, B.V., & Trokoz, V.O. (2021). Interactions of productivity, content of separate amino acids, general protein in blood serum of chickens and tone of the autonomic nervous system. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2021. Vol. 12 no. 3. P. 564-570. <https://doi.org/10.15421/022177> .

5. Umoren, O., Olanipekun, J.T., Osifeso, O.O., Adewoyin, A. A., & Olubukola, O.S. (2024). Comparative Study of Sero-Haematological. Profile of Three Strains of Laying Hen. 2024. Vol. 7. P. 102-108. <https://njast.com.ng/index.php/home/article/view/344>

Лобченко С.Ф.

к. с.-г. н., в.о. завідувачки лабораторії
годовлі, фізіології та здоров'я тварин,

Біндюг О.А.

к. с.-г. н, старший науковий співробітник
лабораторії годовлі, фізіології та здоров'я
тварин,

Боржак Т.М.

науковий співробітник лабораторії НД з питань
ІВ і МІ

Інститут свинарства і АПВ НААН,

м. Полтава, Україна,

Ільченко М.О.

к. с.-г. н., старший дослідник

*Полтавський державний аграрний
університет*

м. Полтава, Україна

**ВПЛИВ СПЕРМИ КНУРІВ, ЩО ОСЦИЛЬОВАНА З АМПЛІТУДОЮ
В 0,5 ТА 1,0 °С НА ПОКАЗНИКИ ВІДТВОРЮВАЛЬНОЇ ЗДАТНОСТІ
СВИНОМАТОК**

На сьогоднішній день основним методом відтворення поголів'я свиней є штучне осіменіння, що є технологічно вигідним і економічно ефективним. Розширення методичної та приладової бази створило основу для подальшого підвищення його ефективності.

Згідно чинної Інструкції із штучного осіменіння свиней (2003) та літературних даних, багато науковців вважають що у досягненні вагомих

результатів при відтворенні поголів'я свиней важливу роль відіграє науково обґрунтований комплексний алгоритм дій, а саме: підготовка свиноматок до запліднення, правильне виявлення в охоті, своєчасне осіменіння якісною спермою кнурів-плідників з врахуванням фізіологічних особливостей овуляції яйцеклітин з яєчників в залежності від віку свиноматок, їх вгодованості, підготовка до опоросу, процес відлучення поросят, тощо. Відомі непоодинокі факти, що недотримання технології відтворення негативно позначалась на заплідненості, велико-та багатоплідності свиноматок [1, 6].

Дослідження сперми та розробка різних способів підвищення якості її запліднюючої здатності є важливою ланкою в процесі технології відтворення. Пошуком можливості збільшення тривалості зберігання рідкої сперми без втрати нею запліднюючої здатності та зменшення спермодози без погіршення результатів осіменіння займалися багато вчених [8, 2, 3,4,5, 7].

Тому, продовжуючи наші попередні дослідження щодо розробки і застосування методу зберігання сперми кнура за біоритмічно осцилюючої температури, на базі племрепродуктору Інституту свинарства і АПВ НААН протягом 2022-2023рр., було здійснено штучне осіменіння свиноматок осцильованою спермою, щоб дослідити вплив сперми кнурів, що осцильована з амплітудою в 0,5 та 1,0 °С на показники відтворювальної здатності свиноматок.

Матеріали і методи досліджень. Для осциляції, використовували сперму кнурів порід ПМ, ВБ, Гемпшир, Уельс, Ландрас. Оцінку якості сперми кнурів проводили згідно Інструкції із штучного осіменіння (2003) в лабораторії Інституту свинарства і АПВ НААН, та проводили осциляцію сперми в клімабоксі з налаштованою температурою з амплітудою в 0,5 та 1,0°С.

Осіменяли свиноматок породи ПМ. Було сформовано групи контрольну (I) і дослідну (II). В кожній групі було по 5 свиноматок.

Поросні свиноматки утримувалися в індивідуальних станках. Персонал, а також виконавці нашої тематики систематично стежили за станом здоров'я свиноматок, особливо зранку, як це вимагається.

Годівля проводилася відповідно раціону передбаченого для супоросних свиноматок та свиноматок з поросятами. Відповідно санітарно-гігієнічним вимогам проводилася персоналом чистка станків, не допускаючи вологості чи забрудненості в них.

Систематично ветлікар проводив огляд свиноматок із поросятами, слідкуючи за станом здоров'я і свиноматки і поросят. Всі необхідні профілактичні вакцинації згідно плану, були проведенні. Для профілактики анемії у поросят, робили вакцинацію препаратом Суіферовіт, який містить залізо, а також обов'язково відщипували зуби-клики новонародженим поросяткам.

Аналіз проведених досліджень показує, що в обох групах показники продуктивності свиноматок хороші. Та все ж, по показнику багатоплідності маємо середнє значення вище у дослідній групі, що становить $12,20 \pm 1,140$,

в порівнянні із контрольною, що становить $11,80 \pm 0,652$, відповідно. Показники великоплідності у дослідній групі теж кращі, і маса гнізда при народженні у дослідній групі переважає контрольну, що становить $14,00 \pm 1,061$ в порівнянні до $14,00 \pm 1,061$, відповідно.

Аналізуючи показники в колонці «Відлучення поросят в 35 днів», спостерігаємо нормальний ріст і розвиток поросят в обох групах, що відповідають нормі. Маса гнізда при відлученні у дослідній групі вища ($85,44 \pm 2,742$), ніж у контрольній ($82,60 \pm 2,636$). Збереженість поросят у дослідній групі теж вища, але різниця не значна і становить лише 0,74 %.

Виявлено, що активність сперміїв в умовах 24-годинного культивування за осцилюючої температури 16°C - 17°C є вищою у порівнянні із сперміями, що культивувалися в умовах незмінної температури 16°C на 10%, та незмінної температури 17°C на 20%.

Отже, результати дослідження показують, що сперма кнурів, осцильована з амплітудою в $0,5$ та $1,0^{\circ}\text{C}$ має позитивний вплив на підвищення запліднюваності свиноматок та одержання здорового приплоду.

Список використаних джерел

1. Біндюг О.А., Лобченко С.Ф., Павленко О.М., Біндюг Д.О. Резерви підвищення репродуктивної здатності свиноматок. Свинарство. – Полтава, 2018. С. 140-149.

2. Korchan N., P. Denysiuk. Development of pig cumulus-oocyte complexes at constant and oscillating temperature and pH. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Біологія. Київ: Київський університет, 2013. Вип. 2 (64). С. 22-27.

3. Денисюк П.В. Двоєдиний конструкт діалектичної логіки. Філософські обрії. 2017. № 37. С. 68-77. (Подано обґрунтування осциляторного методу).

4. Денисюк П.В. Князева К. В. Зміна рН сперми кнура протягом зберігання її при осцилюючій температурі порівняно зі зберіганням при постійній. Свинарство. Полтава, 2017. Вип. 70. С. 104-110.

5. Денисюк П.В., Княз'єва К.В. Ільченко М.О. Зберігання сперми кнура за осцилюючих параметрів. Свинарство. Полтава, 2019. Вип. 72. С. 76–83.

6. Мельник Ю.Ф. Інструкція зі штучного осіменіння свиней. 2003.

7. Корчан, Наталія, Денисюк, Павло. 2011. Спосіб культивування поза організмом ооцит-кумулюсних комплексів (ОКК) за температури, осцилюючої з одногодинним періодом. Патент України 62419, подано Лютий 17, 2011 та опубліковано Серпень 25, 2011.

8. Marin, Silvia, Kelly Chiang, Sara Bassilian, Wai-Nang Paul Lee, Laszlo G. Boros, Josep Maria Fernandez-Novell, Josep Joan Centelles, Antonio Medrano, Joan Enric Rodriguez-Gil and Marta Cascante. 2003. "Metabolic strategy of boar spermatozoa revealed by a metabolic characterization". FEBS Lett. 554:342-6.